

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, TİCARET, ESNAF ve KOOPERATİFLERE İLİŞKİN GEÇİCİ İDARİ VERİLER

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNDE UYGULANAN SİSTEMLER

Tüm dünyada dış ticaret istatistikleri iki ana kategoride yayımlanmaktadır: “**Genel Ticaret Sistemi (GTS)**” ve “**Özel Ticaret Sistemi (ÖTS)**”. Genel Ticaret Sistemi’nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi’nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Dünya örneklerine bakıldığında; GTS kullanımının ÖTS’ye nazaran daha yaygın olduğu görülmektedir. AB ülkeleri genellikle ÖTS’yi tercih ederken, bazı AB ülkeleri ile beraber İngiltere, ABD, ÇHC, Kanada, Japonya, Rusya, G. Kore ve Hindistan gibi toplam 117 ülke ise GTS’yi kullanmaktadır. Fransa ve İtalya ise ÖTS’yi benimsemektedir. Ülkelerin çoğu tek bir sisteme göre veri yayımlamakla birlikte, her iki sisteme göre de veri üretilebilmektedir. Ülkemiz Merkez Bankası da Ödemeler Dengesi hesaplarında GTS’yi kullanmaktadır.

2019 yılı itibarıyla, dış ticaret istatistikleri hem Genel Ticaret Sistemine göre hem de Özel Ticaret Sistemine göre analiz edilerek açıklanmaktadır.

2021 yılı Ekim ayına ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız idari kayıtlarından, diğer dönemlere ilişkin veriler ise Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, GTS ve ÖTS kapsamındaki Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK’ in resmî internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I.I.A. GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Ekim ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 20,17 oranında, ithalat ise % 12,97 oranında artmıştır.

2021 yılı Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 20,17 artarak 20 milyar 807 milyon dolar,
- İthalat, % 12,97 artarak 22 milyar 270 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 16,33 artarak 43 milyar 77 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 93,4 olmuştur.
- Altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 93,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2020 yılı ilk yarısında Covid-19 salgını nedeniyle küresel ekonomide yaygın bir biçimde tarihi bir daralma yaşanmıştır. 2020 yılının ikinci yarısında başlayan toparlanma süreci 2021 yılında da devam etmekte olup, 2020 yılında %3,1 oranında daralan Dünya ekonomisinin 2021 yılında %5,9 oranında büyümesi öngörülmektedir.¹

2021 yılı Ocak ayında ihracatımız 15 milyar 20 milyon dolar, Şubat 15 milyar 953 milyon dolar, Mart ayında ise 18 milyar 959 milyon dolar, Nisan ayında 18 milyar 760 milyon dolar, Mayıs ayında 16 milyar 466 milyon dolar, Haziran ayında 19 milyar 746 milyon dolar, Temmuz ayında 16 milyar 372 milyon dolar, Ağustos ayında 18 milyar 895 milyon dolar, Eylül ayında 20 milyar 780 milyon dolar **ve Ekim ayında ise 20 milyar 807 milyon dolar olarak gerçekleşerek, tüm zamanların en yüksek ihracat değerine ulaşmıştır. İlk 10 ayda ihracatımız yüzde 33,93 artışla 181 milyar 758 milyon dolar olmuştur.**

Enerji hariç olarak bakıldığında, Ekim ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 118,8 seviyesine yükselmiştir. Ocak-Ekim döneminde ise bu oranın % 98,0 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, **işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında, Ekim ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 93,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ocak-Ekim döneminde ise bu oran %85,2 seviyesindedir.**

¹ Uluslararası Para Fonu (IMF) Ekim 2021 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu.

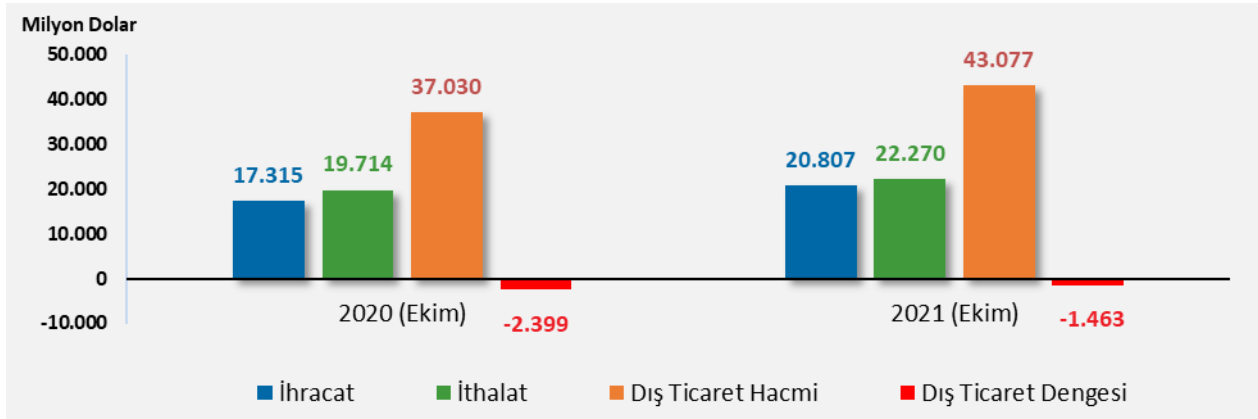

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ekim			Ocak-Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	17.315	20.807	20,17	135.712	181.758	33,93
İthalat	19.714	22.270	12,97	175.987	215.572	22,49
Dış Ticaret Hacmi	37.030	43.077	16,33	311.699	397.330	27,47
Dış Ticaret Dengesi	-2.399	-1.463	-39,00	-40.275	-33.814	-16,04
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	87,8	93,4		77,1	84,3	

Grafik 1: GTS'ye Göre Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde (Kasım 2020-Ekim 2021),

- İhracat bir önceki döneme göre % 28,89 oranında artarak 215 milyar 684 milyon dolar, ithalat ise % 20,92 oranında artarak 259 milyar 101 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 24,42 oranında artarak 474 milyar 785 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise bir önceki döneme göre 5,1 puanlık artış ile % 83,2 olmuştur.

I.I.B. GTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat "Ham madde (Ara mallar)" grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Ekim ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Ham madde (Ara mallar)" (10 milyar 478 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim malları" (7 milyar 920 milyon dolar) ve "Yatırım (Sermaye) malları" (2 milyar 259 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.016	2.259	12,09	15.407	19.859	28,89
2	Ham madde (Ara mallar)	7.952	10.478	31,77	64.873	93.123	43,55
3	Tüketim malları	7.224	7.920	9,64	54.444	67.793	24,52
	Diğer	124	149	20,34	988	983	-0,55
	Toplam	17.315	20.807	20,17	135.712	181.758	33,93

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Ekim ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (17 milyar 681 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 671 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 908 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	3.586	2.671	-25,51	25.265	28.924	14,48
2	Ham madde (Ara mallar)	13.715	17.681	28,92	131.506	165.817	26,09
3	Tüketim malları	2.394	1.908	-20,31	18.775	20.511	9,25
	Diğer	20	11	-46,07	442	320	-27,50
	Toplam	19.714	22.270	12,97	175.987	215.572	22,49

I.I.C. GTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

GTS’ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu kara taşıtları” olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları” faslını (2 milyar 317 milyon dolar), “Demir ve çelik” (1 milyar 816 milyon dolar) ve “Kazanlar, makinalar” (1 milyar 696 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 4’te sunulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	2.543	2.317	-8,90	17.212	20.276	17,80
2	Demir ve çelik	821	1.816	121,21	6.969	13.869	99,00
3	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1.683	1.696	0,80	13.380	17.118	27,93
4	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	919	1.132	23,10	5.444	8.362	53,60
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	944	1.068	13,17	7.388	9.759	32,09
	Diğer	10.406	12.778	22,80	85.318	112.374	31,71
	Toplam	17.315	20.807	20,17	135.712	181.758	33,93

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" faslını (5 milyar 453 milyon dolar), "Kazanlar, makineler" (2 milyar 428 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 69 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	2.093	5.453	160,56	23.637	36.958	56,36
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	2.402	2.428	1,06	19.765	24.972	26,34
3	Demir ve çelik	1.261	2.069	64,08	12.125	22.267	83,65
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.712	1.590	-7,12	13.619	16.227	19,15
5	Plastikler ve mamulleri	976	1.404	43,89	9.463	14.153	49,56
	Diğer	11.270	9.326	-17,25	97.379	100.996	3,71
	Toplam	19.714	22.270	12,97	175.987	215.572	22,49

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.D. GTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

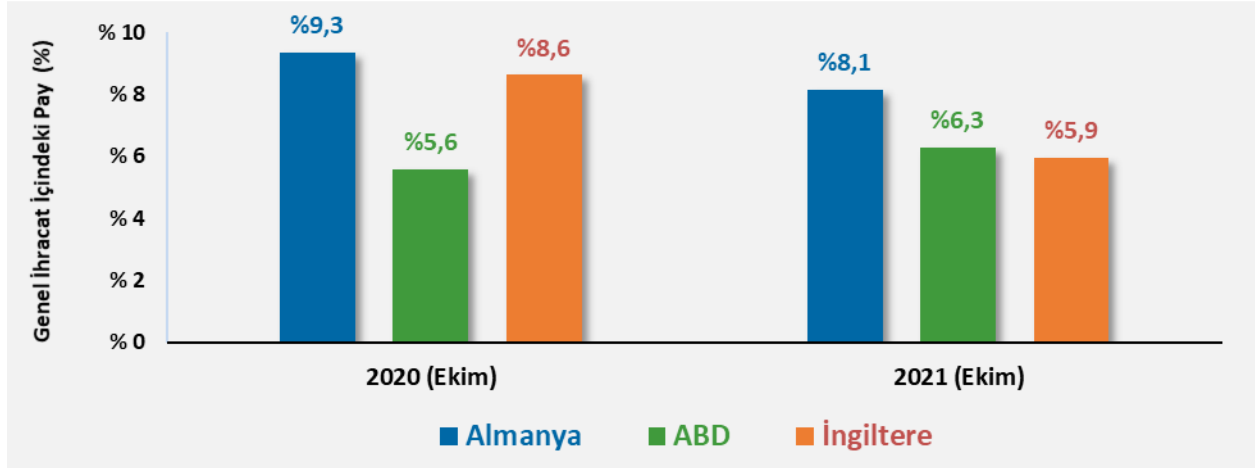
GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD ve İngiltere olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 692 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla ABD (1 milyar 306 milyon dolar) ve İngiltere (1 milyar 235 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.618	1.692	4,58	12.894	15.791	22,47
2	ABD	965	1.306	35,31	8.197	11.836	44,39
3	İngiltere	1.493	1.235	-17,26	9.037	10.909	20,71
4	İrak	966	1.132	17,15	7.212	8.759	21,45
5	İtalya	909	1.103	21,33	6.436	9.201	42,96
	Diğer	11.365	14.340	26,18	91.935	125.261	36,25
	Toplam	17.315	20.807	20,17	135.712	181.758	33,93

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Rusya Federasyonu ve Almanya olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 525 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 441 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 510 milyon dolar) izlemektedir.

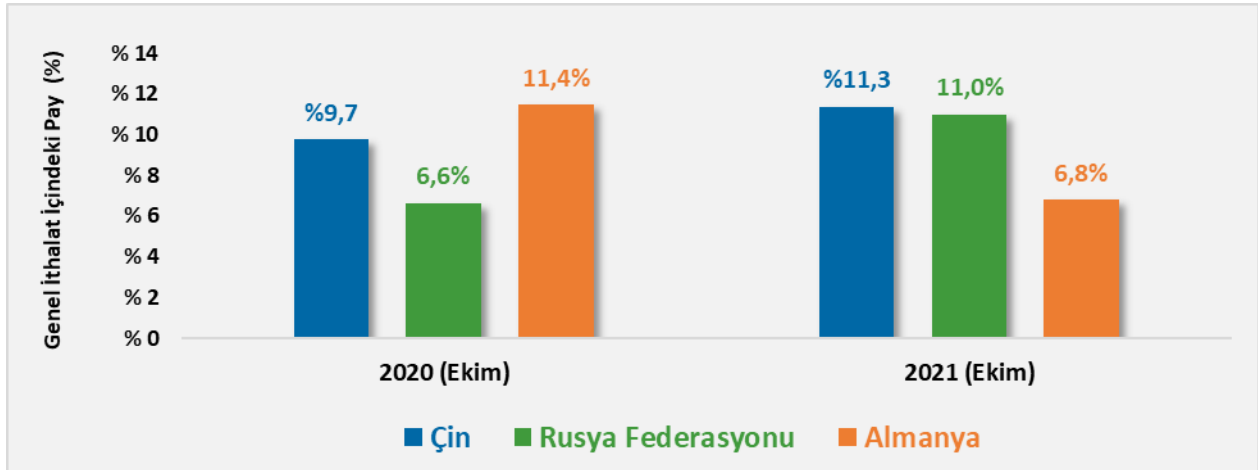

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	1.921	2.525	31,46	18.317	26.061	42,28
2	Rusya Federasyonu	1.303	2.441	87,37	14.142	22.619	59,94
3	Almanya	2.257	1.510	-33,09	16.985	17.875	5,24
4	ABD	1.082	1.054	-2,59	9.847	10.511	6,75
5	İtalya	867	944	8,91	7.183	9.306	29,56
	Diğer	12.284	13.795	12,30	109.514	129.199	17,98
	Toplam	19.714	22.270	12,97	175.987	215.572	22,49

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

I.I.E. GTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

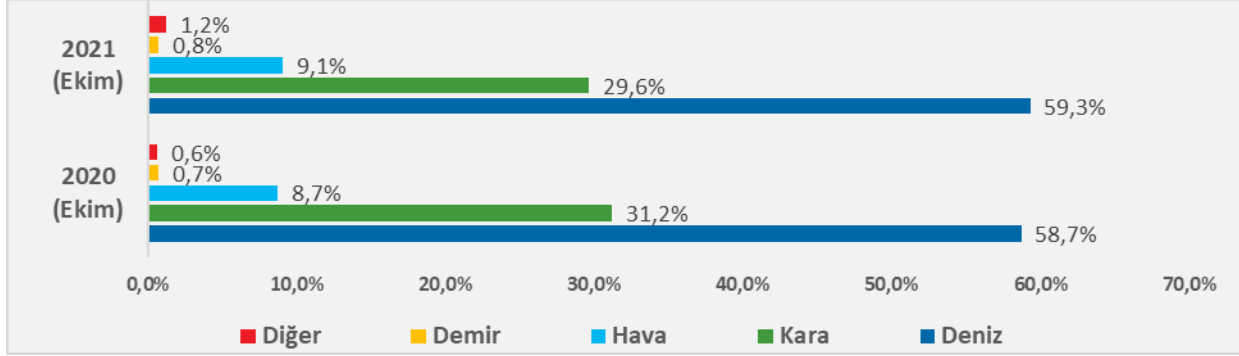
GTS'ye göre 2021 yılı Ekim ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (12 milyar 345 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (6 milyar 168 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 886 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

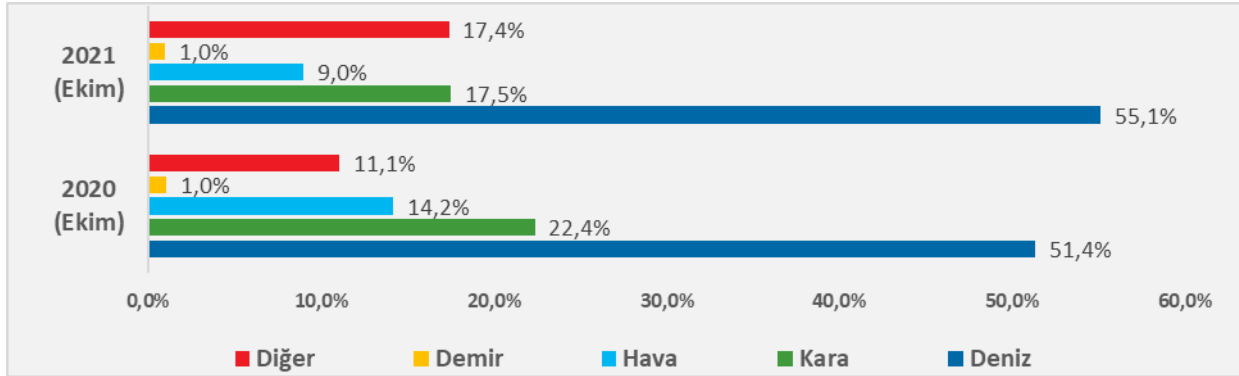
Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

GTS'ye göre 2021 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (12 milyar 278 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (3 milyar 903 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (1 milyar 994 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.F. GTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2021 yılı Ekim ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat “Mal Mukabili Ödeme” (13 milyar 146 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Peşin Ödeme” (3 milyar 315 milyon dolar) ve “Vesaik Mukabili Ödeme” (1 milyar 952 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	11.848	13.146	10,95	90.720	120.572	32,91
Peşin Ödeme	2.212	3.315	49,84	19.306	27.437	42,12
Vesaik Mukabili Ödeme	2.006	1.952	-2,66	14.607	17.778	21,71
Vadeli Akreditif	229	273	18,76	1.956	2.167	10,76
Bedelsiz	137	153	11,66	1.267	1.494	17,89
Akreditif	664	1.226	84,55	6.749	10.294	52,53
Diğer*	218	742	239,92	1.106	2.014	82,19
TOPLAM	17.315	20.807	20,17	135.712	181.758	33,93

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2021 yılı Ekim ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat “Mal Mukabili Ödeme” (13 milyar 308 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Peşin Ödeme” (5 milyar 282 milyon dolar) ve “Vadeli Akreditif” (1 milyar 429 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 9: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	11.313	13.308	17,64	104.686	131.019	25,15
Peşin Ödeme	5.019	5.282	5,25	41.813	49.813	19,13
Vesaik Mukabili Ödeme	468	456	-2,48	4.785	5.673	18,56
Vadeli Akreditif	840	1.429	70,05	8.251	13.306	61,26
Bedelsiz	1.419	672	-52,64	10.445	7.431	-28,86
Akreditif	411	435	5,80	3.941	5.473	38,85
Diğer*	244	688	181,59	2.066	2.858	38,32
TOPLAM	19.714	22.270	12,97	175.987	215.572	22,49

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.A. ÖTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Ekim ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 20,81 oranında, ithalat ise % 15,48 oranında artmıştır.

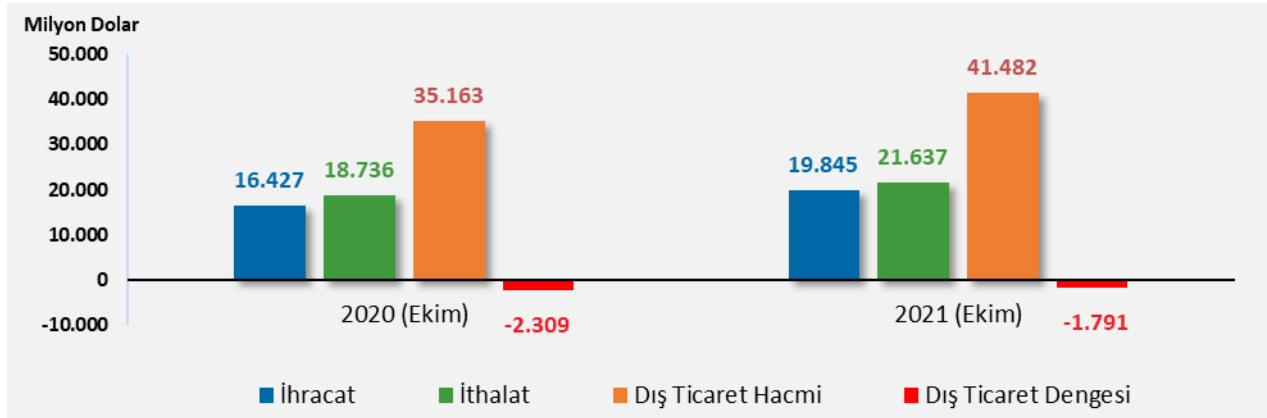
2021 yılı Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 20,81 artarak 19 milyar 845 milyon dolar,
- İthalat, % 15,48 artarak 21 milyar 637 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 17,97 artarak 41 milyar 482 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 91,7 olmuştur.

Tablo 10: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ekim			Ocak-Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	16.427	19.845	20,81	128.437	172.389	34,22
İthalat	18.736	21.637	15,48	168.629	207.380	22,98
Dış Ticaret Hacmi	35.163	41.482	17,97	297.067	379.769	27,84
Dış Ticaret Dengesi	-2.309	-1.791	-22,41	-40.192	-34.991	-12,94
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	87,7	91,7		76,2	83,1	

Grafik 6: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.B. ÖTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Ekim ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (9 milyar 908 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (7 milyar 639 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 149 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 11: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.913	2.149	12,38	14.529	18.742	28,99
2	Ham madde (Ara mallar)	7.405	9.908	33,80	60.752	87.587	44,17
3	Tüketim malları	6.987	7.639	9,34	52.251	65.137	24,66
	Diğer	123	149	21,05	904	923	2,01
	Toplam	16.427	19.845	20,81	128.437	172.389	34,22

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Ekim ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (17 milyar 293 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 593 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 741 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 12: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	3.517	2.593	-26,27	24.541	28.174	14,80
2	Ham madde (Ara mallar)	13.001	17.293	33,02	126.587	160.302	26,63
3	Tüketim malları	2.201	1.741	-20,88	17.028	18.585	9,14
	Diğer	18	9	-48,22	474	319	-32,65
	Toplam	18.736	21.637	15,48	168.629	207.380	22,98

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.C. ÖTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu kara taşıtları" olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları" faslını (2 milyar 265 milyon dolar), "Demir ve çelik" (1 milyar 826 milyon dolar) ve "Kazanlar, makinalar" (1 milyar 590 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 13'te görülmektedir.

Tablo 13: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	2.474	2.265	-8,47	16.685	19.710	18,13
2	Demir ve çelik	821	1.826	122,51	7.015	13.954	98,91
3	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	1.582	1.590	0,47	12.477	16.012	28,33
4	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	909	1.130	24,33	5.306	8.242	55,33
5	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	969	1.044	7,78	6.660	8.709	30,77
	Diğer	9.672	11.990	23,97	80.295	105.763	31,72
	Toplam	16.427	19.845	20,81	128.437	172.389	34,22

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar" olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" faslını (5 milyar 195 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar" (2 milyar 328 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 84 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	2.119	5.195	145,20	22.552	35.670	58,17
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	2.333	2.328	-0,19	18.892	23.943	26,73
3	Demir ve çelik	1.264	2.084	64,94	12.028	22.040	83,24
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.659	1.482	-10,67	13.112	15.506	18,26
5	Plastikler ve mamulleri	978	1.415	44,70	9.384	13.975	48,93
	Diğer	10.384	9.132	-12,06	92.662	96.245	3,87
	Toplam	18.736	21.637	15,48	168.629	207.380	22,98

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.D. ÖTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

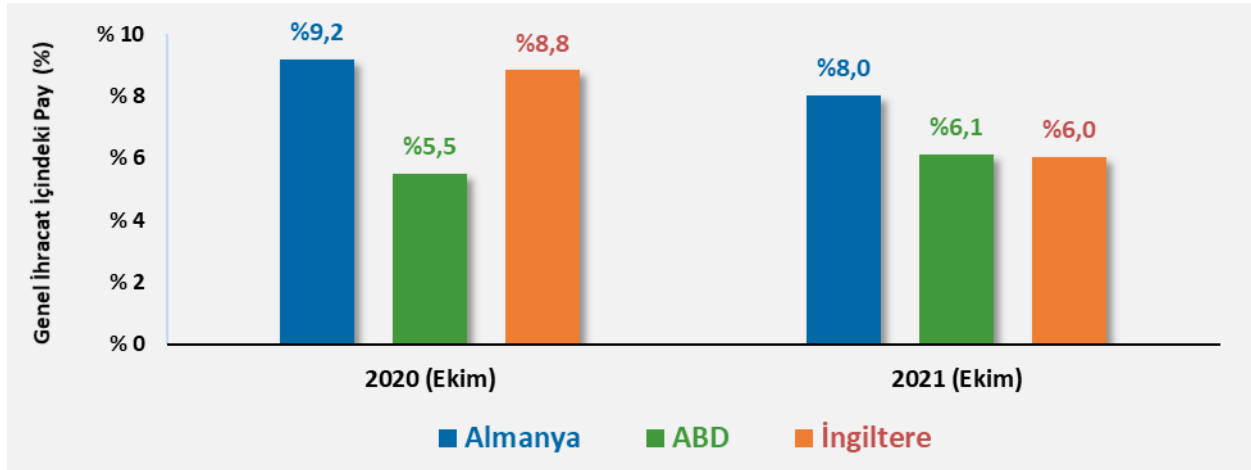
ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD ve İngiltere olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 590 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla ABD (1 milyar 212 milyon dolar) ve İngiltere (1 milyar 195 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 15: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.509	1.590	5,35	11.984	14.700	22,67
2	ABD	902	1.212	34,42	7.393	11.011	48,95
3	İngiltere	1.450	1.195	-17,58	8.761	10.577	20,74
4	İtalya	851	1.046	22,84	6.090	8.643	41,93
5	Irak	860	1.026	19,36	6.347	7.893	24,36
	Diğer	10.856	13.777	26,91	87.864	119.563	36,08
	Toplam	16.427	19.845	20,81	128.437	172.389	34,22

Grafik 7: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Rusya Federasyonu ve Almanya olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 408 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 301 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 422 milyon dolar) izlemektedir.

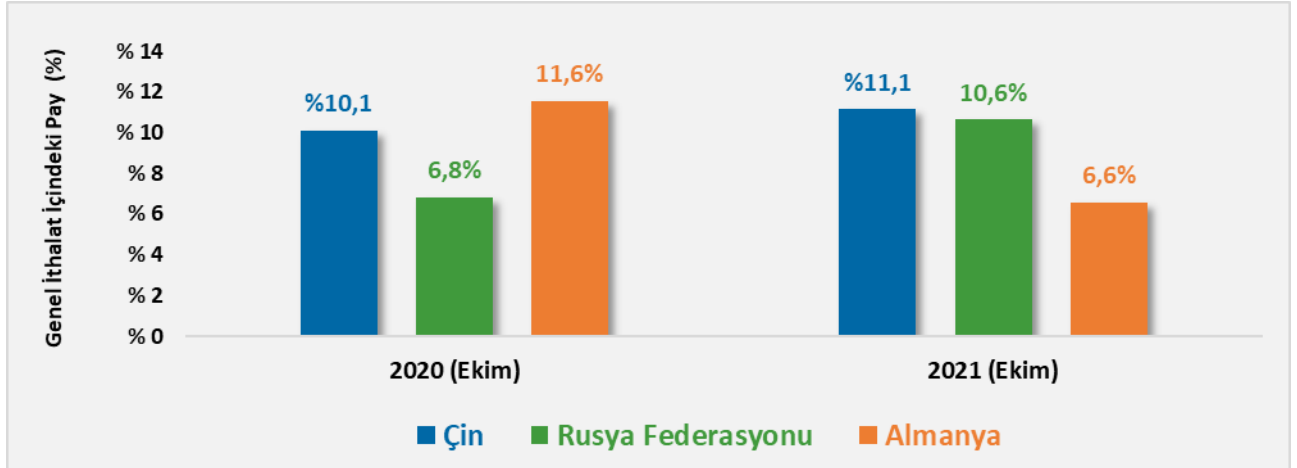

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 16: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	1.888	2.408	27,56	17.538	25.049	42,83
2	Rusya Federasyonu	1.281	2.301	79,55	13.532	21.599	59,61
3	Almanya	2.167	1.422	-34,36	16.170	16.922	4,65
4	ABD	1.034	1.009	-2,39	9.277	9.926	7,00
5	İtalya	801	888	10,88	6.554	8.621	31,54
	Diğer	11.565	13.609	17,67	105.559	125.263	18,67
	Toplam	18.736	21.637	15,48	168.629	207.380	22,98

Grafik 8: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

I.II.E. ÖTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

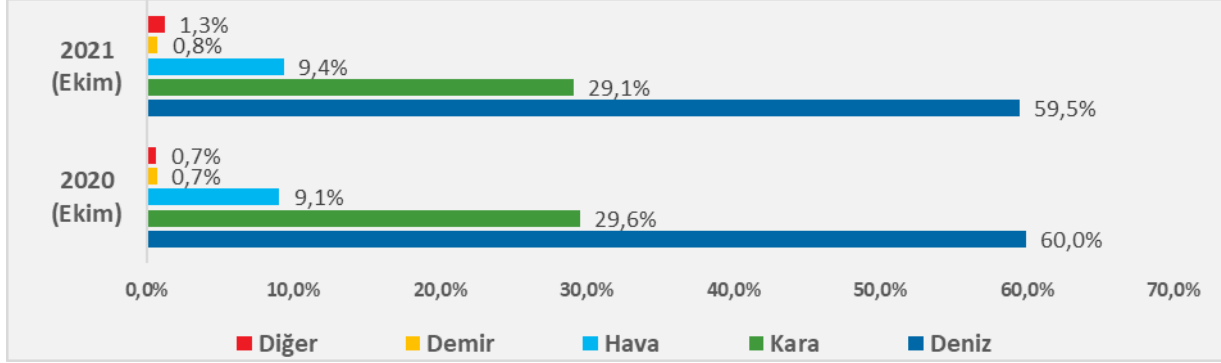
ÖTS'ye göre 2021 yılı Ekim ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2021 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (11 milyar 804 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (5 milyar 779 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 861 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

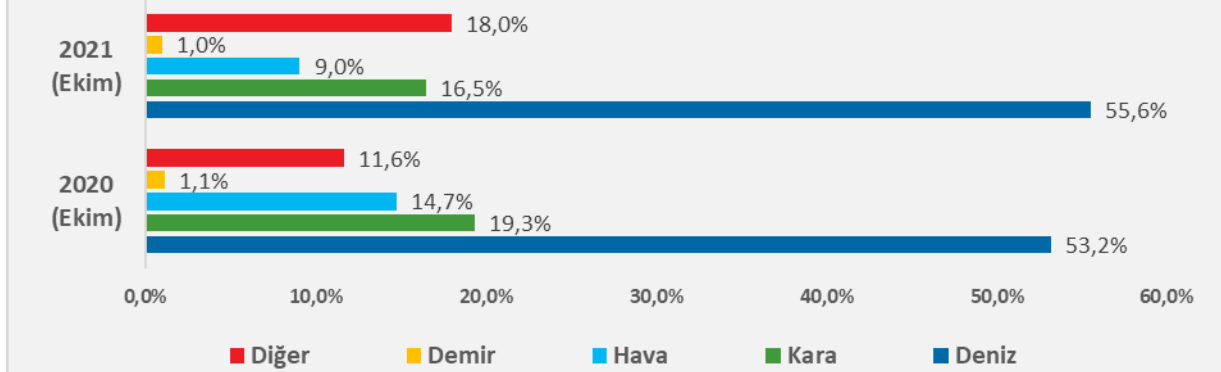
Grafik 9: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

ÖTS'ye göre 2021 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (12 milyar 20 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (3 milyar 564 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (1 milyar 958 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 10: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.II.F. ÖTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2021 yılı Ekim ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (12 milyar 937 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (3 milyar 317 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (1 milyar 947 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 17: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Ekim			Ocak-Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	11.252	12.937	14,97	85.295	114.097	33,77
Peşin Ödeme	2.166	3.317	53,17	18.806	26.868	42,87
Vesaik Mukabili Ödeme	1.979	1.947	-1,58	14.325	17.495	22,13
Vadeli Akreditif	215	266	23,86	1.936	2.123	9,61
Bedelsiz	132	154	16,79	1.168	1.387	18,66
Akreditif	662	1.211	82,87	6.720	10.234	52,28
Diğer*	22	12	-42,88	186	186	-0,13
TOPLAM	16.427	19.845	20,81	128.437	172.389	34,22

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2021 yılı Ekim ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (10 milyar 964 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (7 milyar 237 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 489 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 18: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Ekim			Ocak-Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	8.702	10.964	25,99	83.270	103.412	24,19
Peşin Ödeme	6.750	7.237	7,22	56.340	69.102	22,65
Vesaik Mukabili Ödeme	501	568	13,36	5.029	6.204	23,36
Vadeli Akreditif	878	1.489	69,50	8.570	13.876	61,91
Bedelsiz	1.301	570	-56,18	9.460	6.394	-32,41
Akreditif	452	545	20,49	4.371	6.277	43,61
Diğer*	151	264	74,35	1.589	2.114	33,05
TOPLAM	18.736	21.637	15,48	168.629	207.380	22,98

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.G. ÖTS Kapsamında TL ile Beyan Edilen İhracat ve İthalat

Tablo 19: TL ile Yapılan Dış Ticaret

Yıl	Beyanname Türü	Kıymet (Milyon TL)	Ülke Sayısı	Firma Sayısı
2020 (Ekim)	İhracat	5.321	173	7.003
	İthalat	9.906	120	953
2021 (Ekim)	İhracat	6.634	171	7.389
	İthalat	10.310	130	11.996
Değişim (%)	İhracat	24,68	-1,16	5,51
	İthalat	4,08	8,33	1.158,76

*2021 (Ekim) döneminde ETGB kapsamında yapılan dış ticaret işlemleri dahildir.

2021 yılı Ekim ayında milli paramızla ihracat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 171'e düşerken, aynı dönemde milli paramızla ihracat yapan firma sayısı 7.389 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ihracat geçen yılın aynı ayına göre % 24,68 artış göstermiştir.

2021 yılı Ekim ayında milli paramızla ithalat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 130'a yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ithalat yapan firma sayısı 11.996 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ithalat bir önceki yılın aynı ayına göre % 4,08 oranında artmıştır.

II. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2021 yılı Ekim ayında 17,2 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından 2021 yılı Eylül ayında 26 milyar 454 milyon TL, 2021 yılı Ekim ayında 17 milyar 174 milyon TL vergi tahsil edilmiştir. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 808 milyar 428 milyon TL olup, Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 25,93 olarak gerçekleşmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

III. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 20: Türlerine Göre Aktif Firma Sayıları

Türü	Aktif Firma
Limited Şirket	975.761
Ticari İşletme	661.088
Şube	224.799
Anonim Şirket	161.133
Kooperatif	30.047
Kollektif Şirket	10.763
Komandit Şirket	1.916
Donatma İştiraki	-
Toplam	2.065.507

2021 yılı Eylül ayında toplam aktif firma sayısı 2.055.966 iken, Ekim ayında 9.541 adet artarak 2.065.507 olmuştur.

IV. HAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİ

Tablo 21: Hal Kayıt Sistemi Verileri

Dönem	Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)
Hal Kayıt Sistemine Kayıtlı Kişi Sayısı	56.166	60.210	7,20
Bildirim Sayısı	16.697.714	16.818.424	0,72

2021 yılı Ekim ayında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısı 60.210, bildirim sayısı ise 16.818.424 'tür. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısında %7,20'lik artış, bildirim sayısında da % 0,72'lik bir artış olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

V. ESNAF, SANATKÂRLAR VE KOOPERATİFÇİLİK VERİLERİ

Tablo 22: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	365.995
Erkek	1.704.001
Toplam	2.069.996
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	2.244.346

2021 yılı Ekim ayında esnaf ve sanatkâr sayısı 2.069.996 iken, toplam işyeri sayısı ise 2.244.346 olmuştur.

Tablo 23: Kooperatif ve Ortak Sayıları

Dönem	Ekim		
	2020	2021	Değişim (%)
Kooperatif Sayısı	12.046	12.584	4,47
Ortak Sayısı	1.629.189	1.635.530	0,39

* Kooperatif verileri, sadece Bakanlığımız ile ilgili olan kooperatiflerin verileridir. Türkiye'deki bütün kooperatiflere ait verileri kapsamamaktadır.

2021 yılı Ekim ayında Türkiye genelinde kooperatif sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,47 artarak 12.584'e ulaşmıştır. Aynı dönemde kooperatiflerin ortak sayısı ise 1.635.530 olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI EKİM AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.